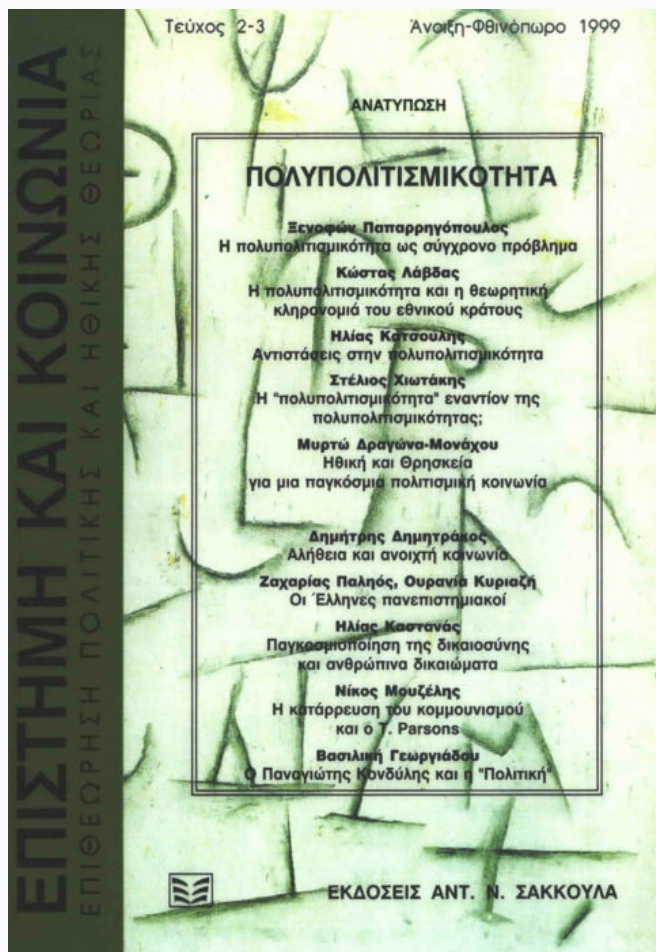

Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 2 (1999)

Τόμ. 2-3 (1999): Πολυπολιτισμικότητα

David Theo Goldberg (επ.), Multiculturalism: A Critical Reader

A. Θ.

doi: [10.12681/sas.620](https://doi.org/10.12681/sas.620)

Copyright © 2015, A. Θ.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Θ. Α. (2015). David Theo Goldberg (επ.), Multiculturalism: A Critical Reader. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 2, 291–292. <https://doi.org/10.12681/sas.620>

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

David Theo Goldberg (επ.), *Multiculturalism: A Critical Reader*, Blackwell 1997 (Πρώτη έκδοση, 1994) 452 σελ.

Η συλλογή αυτή κειμένων είναι μια πολύτιμη συμβολή στην επιστημονική συζήτηση περί πολυπολιτισμικότητας, αφού συγκεντρώνει σε έναν τόμο 452 σελίδων διαφορετικές και συχνά αντικρουόμενες απόψεις και προσφέρει στον αναγνώστη όχι μόνο μια διεπιστημονική, ολοκληρωμένη εικόνα των αρχών, των πρακτικών και των εννοιών που συγκροτούν αυτό το πεδίο (με μια συνολική δομή που ξεκινά από το γενικό για να καταλήξει στο ειδικό), αλλά και τα εφόδια για την περαιτέρω εντρυφήσή του στην προβληματική της πολυπολιτισμικότητας.

Τα δοκίμια της συλλογής πραγματεύονται ζητήματα που μπορούν να συνοψιστούν στη σχέση των κανονιστικών γενικεύσεων με την πολυπολιτισμική ετερογένεια, την προαγωγή πολιτισμικών πολιτικών και παιδαγωγικών και τη νομιμοποίηση σχετικών προγραμμάτων. Οι (κυρίως) Αμερικανοί επιστήμονες που απαρτίζουν το επιστημονικό δυναμικό του τόμου ανήκουν σε ποικίλες 'πειθαρχίες' και προσεγγίζουν ο καθένας διαφορετικά την πολυπολιτισμικότητα, με αποτέλεσμα να προσφέρουν στον ειδικό αναγνώστη, αλλά και τον απλώς ενδιαφερόμενο μία συνολική εικόνα των σύγχρονων προβλημάτων της πολυπολιτισμικότητας. Ο Peter Caws, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον του στην ταυτότητα (όπως, άλλωστε, και ο Charles Taylor που προτείνει ένα διαλογικό μοντέλο διαμόρφωσης της ταυτότητας), τονίζει τον ορθολογικό περιορισμό ενός μεγάλο εύρους χαρακτηριστικών υπό το όνομα 'πολυπολιτισμικότητα' και συνδέει την έννοια της ταυτότητας με θέματα ορθολογικότητας. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι μελετητές επιχειρούν μια βαθιά ανάλυση των προϋποθέσεων και απολήξεων της πολυπολιτισμικότητας, τόσο στο θεωρητικό / φιλοσοφικό επίπεδο, όσο και στο πρακτικό / παιδαγωγικό / πολιτικό και διερευνούν παράλληλα την ιστορική διάσταση (ιστορική πο-

ρεία, αλλά και μελλοντική δυνατότητα) και την κανονιστική, συχνά καταλήγοντας, ως προς την τελευταία σε έναν ηθικό πραγματισμό.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι μελέτες σχετικά με τη διαπλοκή οικονομικής ανάπτυξης, πολιτικής δύναμης και πολιτισμού (Tommy Lott, Michele Wallace, Terence Turner), καθώς και εκείνες που εξετάζουν τη διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας στο πανεπιστήμιο: τρόπος ένταξης στα πλαίσια των πανεπιστημιακών προγραμμάτων και αντίστοιχη διαμόρφωση του 'κανόνα' ή και απομάκρυνση από το δυτικοκεντρικό μοντέλο κοινωνικών επιστημών, εφαρμογή στην πράξη σε πολυεθνικά πανεπιστήμια.

Στο βιβλίο εξερευνούνται η προσωπική και η συλλογική διάσταση του 'προβλήματος' και επιχειρούνται οι τυπικές του διακρίσεις. Ειδική έμφαση δίνεται στον ρόλο του δίπολου ταυτότητα / ετερότητα που αποτελεί ένασμα για ειδικές συζητήσεις σχετικά με τα συντηρητικά μοντέλα πολυπολιτισμικότητας τα οποία εμμένουν στην ομοιογένεια, τη σύγκρουσή τους με την πραγματικότητα της ριζικής εξατομίκευσης και την εκ μέρους τους θεώρηση της ετερογένειας ως κοινωνικά ή και ακαδημαϊκά επικίνδυνης.

Μέσα στην ευρύτητα των οριζόντων και την ποικιλότητα των θεματικών που καλύπτονται στη συλλογή, ανεξάρτητα με τον προσανατολισμό καθενός σε ένα συντηρητικό, φιλελεύθερο ή κριτικό πρότυπο πολυπολιτισμικότητας και τη σύγκρουση απόψεων και προτάσεων, φαίνεται ότι όλοι οι συνεργάτες σε ένα συμφωνούν: η πολυπολιτισμικότητα είναι μια πραγματικότητα που δεν έχουμε την πολυτέλεια να αγνοήσουμε.

A.Θ.

Heitmeyer, Wilhelm/Mueller, Joachim/Schroeder, Helmut,
Verlockender Fundamentalismus (Εκμανλιστικός φονταμενταλισμός),
edition suhrkamp 1997, 276 σελ.

Στην έρευνα αξιολογούνται 1221 ερωτηματολόγια που απαντήθηκαν από νέους (κατά 52,6%) και νέες (47,4%) τουρκικής καταγωγής, ηλικίας 15-17 (73,4%) και 18-21 (26,2%) ετών και με φοίτηση σε διαφορετικούς τύπους σχολείων, σε επιλεγμένες αστικές και αγροτικές περιοχές της Γερμανίας.

Το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των παιδιών αυτών (78,0%) γεννήθηκε στη Γερμανία, ενώ μόλις το 21,4% ήλθε στη Γερμανία σε μεταγενέστερο στάδιο από την Τουρκία. Σχεδόν όλοι οι ερωτώμενοι μένουν με τους γονείς